

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12).
Fiume, Clotilde utca (Via Clotilde) 4. szám. I. em.
Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKEN:
Egész évre . . . 36 kor. | Negyed évre . . . 9 — kor
Fél évre . . . 18 | Egy hóra . . . 3.20
EGYES SZÁM ÁRA FIUMBAN 10 FILLÉR.
Hivatalos hirdetések milliméter sora 50 fill.

Az állandó gazdasági háború.

Most, hogy a békekötéshez közeledünk, kétszerezes érdekekkel bír, hogy Anglia megkezdte a békekötés utánra tervezett állandó gazdasági háború hadműveleteit. Az angol kormány a parlament elé törvényjavaslatot terjesztett, amely nemcsak a háború idejére, de a háború utáni időre kontemplál rendszabályokat a német közgazdaság ellen. A törvény a fémkereskedeleme vonatkozik, tehát olyan árucikkekre, mely tagadhatatlanul szoros kapcsolatban áll a háborúval, a hadiszereparának legfontosabb kellékére, a nemtelen fémekre. A javaslat azt célozza, hogy a háború alatt és a békekötést követő öt évben se német, se osztrák, se magyar, se bolgár, se török ember, sem olyan angol polgár, aki azelőtt ezen nemzetek valamelyikéhez tartozott, az angol birodalom területén nem foglalkozhatik nemtelen fémek bányászásával vagy forgalombá hozatalával. Angol cég csak a kormány engedélyével foglalkozhatik nemtelen fémekkel. Ezért az engedélyt nem kaphatja meg, ha érdekelt van olyan vállalatban, melynek tőkéjéből akár csak egyötödös rész van ellenséges polgárok kezén.

A javaslatot az alsóház már második olvasásban fogadta el és most egy tizenöttagú bizottsághoz utasította. A célja az, hogy a frankfurti, hamburgi és egyéb nagy német fémcegeket, minők a Meriton csoport, a Hirsch-féle vállalat, legalább öt évre kikapcsolja az angol birodalom fémüzletéből.

Ez természetesen csak egy első lépés, jelzi, hogy milyen eszközökkel akar Anglia a békekötés után a közép-európai blokk ellen gazdasági háborút folytatni.

A módszerek nem egészen újak. Háromszázhusz évvel ezelőtt, 1597-ben, az angol parlament már alkotott egy törvényt, mely bezárta a londoni Sahlhofot, melyben a Hain savárosok kereskedői háromszáz éven át szervezték és intézték Anglia vas- és acélüzletét és a Hansavárosok összes kereskedőit kiűzte Anglia területéről. Ezt a rendszabályt akkor sir Thomas Gresham, a „Merchants Adventurer“ vezetője sürgette. Most a kereskedelmi kormány és az angol átmenet gazdasági minisztérium kezdeményezte. A „City“ többsége nem igen helyesli, mert az „Economist“ — noha tavaly a „free trade“ hírszavából kivették, kikérel a javaslat ellen. De a City nézeteivel a mai „háborús“ kabinet nem törődik.

A javaslatot Bonar Law indokolta az alsóházban. Elisősorban azt hozta fel, hogy a háború elemét a háború után azért kell az angol fémüzletből kikapcsolni, mert másfél millió Németország az angol birodalomból sze-

rezhetné be a legközelebbi háborúhoz való fémeket. Ebből vagy az következnek, hogy az angol kormány már öt év múlva akarna új háborút kezdeni Németország ellen, vagy az, hogy az „öt évi időszak“ csak próbaidő, melynek letelte után a törvény hatályát állandósítanák. De meglehet az is, hogy az angol alsóházban sem kapna többséget. Arra is gondol talán, hogy öt év múlva a német fémkereskedeleme tönkre lesz téve, vagy öt év múlva az angol üzletvilág minden törvényes tilalom dacára mégis csak keresni fogja a Németországgal való üzleti összeköttetéseket.

Bármiképp álljon is a dolog, a lényeg az, hogy Anglia ki akarja használni a maga gazdasági erejét és a békekötés után az ipari nyersanyagok beszerzését nekünk minden rendelkezésre álló eszközzel meg akarja nehezíteni.

A béketárgyalások során természetesen sok szó fog esni a nyersanyag beszerzésről

és Anglia most ezzel a törvényjavaslattal kompenzációs objektumot teremt. Mi természetesen követelni fogjuk ennek a törvénynek hatályon kívüli helyezését. Anglia kormánya is csak bizonyos politikai vagy gazdasági engedmények fejében lesz erre hajlandó, de hajlandó lesz, mert se Londonban, se Washingtonban az üzletvilág nem gondol komolyan arra, hogy a közép-európai blokk összes piacairól lemondjon.

Az „Economist“ megjegyzi, hogy a szóban levő törvény szerint olyan angol kereskedő, aki tén 50 évvel ezelőtt volt német vagy magyar és akinek a fia Anglia seregében harcolt, aki lesz zárva az angol fémüzletből. Ezen előkelő angol lap szerint ez a törvény teljes ellentétben van a Wilson elnök által hangoztatott elvekkel. Ilyen lesz az angol ítélet után nekünk nem kell véleményét mondanunk erről a törvényről. Nem lesz hosszú életű. De nekünk igen hasznos tanácsokat adott.

Vajudik a béke.

Az ántánt ismét puhatódzik a tárgyalásokon való részvétel ügyében. - Clemenceau Elizász nélkül nem köt békét. - Az ántánt elismeri Ukrajna függetlenségét. - Lenin le akar mondani.

Orosz-román harctér.

Vezérkarunk jelentését tegnapi Legújabb-rovatunkban közöltük.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, jan. 9. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nincs újság.

Ludendorff, első főszállásnester

Düsseldorfi harctér.

Vezérkarunk jelentését tegnapi Legújabb-rovatunkban közöltük.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, jan. 9. A nagy főhadiszállás jelenti:

A Monte Asolone és a Vidortól északra fekvő Piave-szakasz ellen az ellenség egész nap tüzzel való rajtaütéseket intézett. A tüzharc éjszaka is élénk maradt.

Ludendorff, első főszállásnester.

Balkáni harctér.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, jan. 9. A nagy főhadiszállás jelenti:

Macedóniai arcvonal.

Az Ochrida és a Presba-tavak között, a Cserna-hajlásban, valamint a Vardar és Doiran-tó között a tüzérségi tevékenység élénk volt. Német vadászok felderítő előretörtést intéztek az eddig oroszoktól védelt ellenséges árkok ellen a Presba-tótól nyugatra és számos franciát szállítottak be.

Francia-belga harctér.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, jan. 9. A nagy főhadiszállás jelenti:

Rupprecht bajor trónörökös vezértábornagy arcvonala.

Flandriában és Cambraitól délnyugatra egyes szakaszok heves tűz alatt állottak. Azokat az angol századokat, amelyek alkotmányos Boulecourttól keletre támadtak, visszavertük.

Albrecht württembergi herceg hadseregharcvonala.

A Sundgauban este élénk tüzérségi harc fejlődött, mely nyugodt éjszaka után ma reggel ismét feléledt.

Ludendorff, első főszállásnester.

A TENGERPART TELEFONSZÁMA 12.

AZ ANTANT RÉSZTVESEZ A BÉKE-TÁRGYALÁSOKON.

KOPENHAGA, jan. 9. *A Hufadstad-
bladet* című, rendszerint kitűnően informált
finn lap úgy értesül, hogy az antánt közve-
telt uton tudatta Oroszországgal, hogy haj-
landó a béketárgyalásokon résztvenni.

HENDERSON NYILATKOZATA.

LONDON, jan. 9. Henderson Lloyd George
beszédével foglalkozva, a következő nyilatkoza-
tot tette:

A munkások örömmel állapítják meg, hogy
a háborus célok ezáltal világosan és precízen
kerültek kifejezésre. Lloyd George felfogása ál-
talanosságban fedi a munkásság elveit. Mint ez-
ideig, úgy most is teljes szabadságot követel-
ünk Belgium, Szerbia, Montenegro és Romá-
nia számára és követeljük a népek szövetségét,
hogy a jövőben a háborúk elkerülhetők legye-
nek. Ha mindezt elértük, úgy azt kívánjuk,
hogy a nemzetközi relációk ismét helyreállít-
tassanak. Mi nem csak a német militarizmust
akarjuk megtörni, hanem az egész világ militá-
rizmusát. A Lengyelország és Litvánia sorsá-
ra vonatkozó német javaslatok mögött álnok-
ság rejteződik. Állandóan résen leszünk, hogy
a munkásság elveivel esalárd játékok ne üze-
nek és ebben a tekintetben mindent meg fo-
gunk tenni, ami hatalmunkban áll.

BELGIUM KIÜRITÉSÉNEK FELTÉTELEI.

KOPENHAGA, jan. 9. *Pavlovics orosz
béke delegátus* kijelentette, hogy Németor-
szág hajlandó Belgiumot és Franciaország
megszállott területeit kiüríteni, ha Anglia
ezzel egyidejűleg kiüríti Arábiát és Mezo-
potámiát.

CLEMENCEAU ES A BÉKETÁRGYALÁSOK

GENE, jan. 9. Szombaton reggel Clemenceau
magához rendelte a francia pártok vezetőit és
ismertette velük a béketárgyalások ügyében a
legutóbbi minisztertanácsban elhangzott külön-
féle felfogásokat. Clemenceau kijelentette, hogy
Elzász nélkül Franciaország semmi körülmé-
nyek között sem köthet békét. Ez a legkevesebb,
amit Franciaországnak követelnie kell, mielőtt
bármilyen tárgyalásokba becsatlakoznék.

AZ ALKOTMÁNYOZÓ GYÜLESÉS ES A BÉKE.

LONDON, jan. 9. *A Daily News* értesü-
lése szerint a pétervári alkotmányozó gyü-
lés még sokkal több engedményt hajlandó
tenni a béke érdekében, mint maga a bolse-
viki-kormány.

LENIN LE AKAR MONDANI.

BÁZEL, jan. 9. Lenin a béketárgyalások
során felmerült akadályok miatt le akar mon-
dani a kormányelnökségről.

AZ ANTANT ELISMERI UKRAJNA FÜGGETLENSÉGET.

PARIS, jan. 9. *Az antánt elhatározta,
hogy elismeri Ukrajna függetlenségét. A
határozatot egy külön küldöttség fogja a ra-
dónak írásban átnyújtani.*

BÖRTÖNRE ÍTELT OROSZ GRÓFNŐ.

STOCKHOLM, jan. 9. Paulina grófnő, aki
Kerenszki urahna alatt a népjóléti miniszteri-
um titkára volt, a pétervári bolsevik törvény-
szék 16 havi börtönre ítélte, mert a bolsevik
uralomra jutása alkalmával vonakodott a keze-
lésében levő 92.000 rubelnyi állampénzt átadni.
A tárgyalás során kitűnt, hogy Kerenszki sze-
relmes volt a grófnőbe.

MUKÖDNEK A BUVARHÁJÓK.

BERLIN, jan. 9. *A Wolff ügyvédség
jelent: Buvorhajók az erős ellenséges el-*

*lenhatás dacára ismét 22.000 tonna térfogatú
ellenséges gőzhajókat és vitorlásokat súlyos-
ítottak el.*

Előfizetési felhívás.

Három háborus ujesztendő után ismét
évfordulóhoz értünk, de már a közeli béke
alapos reményével léptük át az új esztén-
dő küszöbét. Az immár negyedfél év óta fo-
lyó titáni küzdelemben folyton buzdítva,
lelkésítve, a magyarság szent ügyéért megál-
kuvás nélkül harcolva haladt a maga útján
A Tengerpart: glóriát fonva a magyar
hősök homloka köré, áldozatkészségre ser-
kentve az itthonmaradottakat, buzdítva a
csüggedőket, reményt és kitartást öntve a
kétkedők lelkébe.

Ma már kétségtelen a győzelemünk, vég-
leg eltűnt minden kishitőség, de a nagy mű-
még befejezve nincsen és még mindig nem
vált feleslegessé a legértékesebb harci esz-
köz: a kitartás és elszánt akarat. Ennek ápolá-
sa, ébrentartása és fokozása állít nemes
feladatokat az új esztendőben is A Ten-
gerpart elé.

Bizalommal fordulunk olvasóink másfél
évtizeden át megerősödött hű gárdájához,
támogassa továbbra is A Tengerpart-ot
ebben a hazafias, nemes munkában, hogy a
háborus viszonyok okozta ezernyi nehézsé-
gek között is zavartalanul és egyre eredmé-
nyesebben teljesíthesse feladatát. Ma, ami-
kor minden aránytalanul megrádgult és egy-
re fokozódó terhek nehezdednek a lapválla-
latokra, A Tengerpart is csak olvasó-
táborának fokozott támogatása mellett teljesí-
tetheti a reá háruló feladatot.

Január elsejével tizenötödik évfolyamá-
ba lépett A Tengerpart, amelyre ezennel
előfizetést nyitunk. Bizalommal fordulunk
minden hazafiasan gondolkodó fiúmei ma-
gyar emberhez, hogy támogasson bennünket
előfizetésével. A Tengerpart előfizetési
ára 1918. január 1-étől kezdve a következő:

Egész évre	— — —	36.— korona
Félévre	— — —	18.— korona
Negyedévre	— — —	9.— korona
Egy órá	— — —	3.20 korona

Köztisztviselők és magánhivatalnokok,
kereskedelmi alkalmazottak és munkások a
következő kedvezményes áron kapják A
Tengerpart-ot házhoz szállítva:

Egész évre	— — —	24.— korona
Félévre	— — —	12.— korona
Negyedévre	— — —	6.— korona
Egy órá	— — —	2.20 korona

Előfizetések felvételnek A Tenger-
part kiadóhivatalában Via Clotilde 4. I.
em. (Telefon 12).

HIREK.

JERUZSÁLEM.

A templomokban, minden felékezet tem-
plomokban naponta a békéért könyörög-
nek ájtatos hívők, ma talán több reménységgel,
mint valaha; minden vallások papjai a
háborus nyomorúságok tengerében szorgal-
luzmánokat szorongatva rontanak egymás
mással halászatának a felőbaráti szeretet há-
bójával; hiszféle nemzet, százféle nemzeti-
ség igyekszik befolyásolni az Uristent a sa-
ját javára; — és az emberek milliói szent
zsokszókat morzsolgatva, megszentelt ta-
moggyűződéssel hisznek a maguk igazában,
gyilkolására. És legszentebb, legmagyobb

És boldogok, akik hisznek. Alkik nem hisz-
nek, azoknak annál rosszabb, mert gyilkol-
niok akkor is kell! — Amit egyik oldalán
hozsannával fogadnak, amiért Tedaumt
énekelnek, azért más helyen gyászharangot
kongatnak, Jeruzsálem eleste fölött. Hiszen
évszázadok küzdelmeinek emléke fűződik e
város történetéhez. Hiszen jók, rosszak szaz-
ezrével pusztultak el fegyvertől, fekete ha-
láltól, éhségtől azért, hogy a „szent várost”
megszabadítsuk a „pogánytól”. Hiszen pár
évszázadon keresztül a magasztos eszmék-
nek, a rajongásnak, az önfeláldozásnak,
másrészt a kapzsiságnak, állati vadság-
nak, rablásvágyának és minden más jó és
rossz indulatoknak végtelen sokasága hul-
lámzott az ősi város falai körül mind, mind
Jeruzsálem felszabadításának hangzatos jel-
szava alatt. És most? Az újságolvású legfel-
jebb egy lusta pillantást vet a térképre —
és mert mindenki sztratégus — konstatálja,
hogy a város eleste hadászati szempontból
nem jelent semmit. Éppenséggel semmit.
Szent sír? Ejh ki törődik ma ezzel! — És
Jeruzsálem eleste esakugyan nem jelent
semmit. A győzők ugyan hálaadó istentisz-
teleteket fognak tartani, de azért nem lesz-
nek nagyobb szemfényvesztők, mint azok, a
kik a bevonuló angolokban nagyobb pogányt
látnak, mint a törökökben. A háboru sorsára
nem jelent többet a szent város sem, mint
egy más piszkos, elhanyagolt török falu. És
nem jelent semmit magára a városra sem.
Ha e többször lerombolt és újra épített vá-
ros kövei emlékezni tudnának, sokkal, ha-
szakilhatatlanul nagyobb eseményekre emlé-
keztetnének vissza. A zsidó királyokra, a
bölcs és vig kedélyű Salamonra, pompás
templomára, ezer asszonyára; Krisztus be-
vonulására, utolsó útjára, a rómaiak, kelet-
rómaiak, perzsiák, szaracénok, mamelukok,
törökök és más hordák bevonulására és ural-
mára. És a keresztes háborúk borzalmas
pusztításaira... Oh ez a város sokat látott.
Elleget ahhoz, hogy semmin ne csodálkozzák.
És mikor az angolok az ilyenkor szokásos
parádával bevonultak, a déli nap sugaraiiban
fürdő város mosolyogva nézte a faia közt
nyüzsgő keresztény „civilizátorokat”, akik
épp oly keveset törődve a szent sírral, mint
a Mohamed koporsójával, rabló kedvvel néz-
tek az emnivaló meg más miegyéb után. Em-
beri dokumentum? Oh Jeruzsálem, Te nem
szorulsz arra, hogy ujjbalkat láss. Külön-
ben is, minesen új a nap alatt. Csak ember
van, örök ember.

— Kossuth Lajos Tódor meghalt. Budapest-
ről táviratozza tudósítónk: Milanoból jelentik
a semleges külföldön át, hogy Kossuth Lajos
Tódor tegnap 78 éves korában meghalt. Kossuth
Lajos Tódor ifjabbik fia volt Kossuth Lajos-
nak és mint olasz vasutigazgató, állandóan Mi-
lanóban élt. Mint vasútépítő mérnök, európai
hírnévre tett szert és foglalkozását sohasem
akarta elcsesélni a politikával. Többször történt
kísérlet arra nézve, hogy hazahívják és a füg-
getlenségi párt élére állítsák. Először Kossuth
Lajos halála után, amikor szerényen át-
engedte ezt a pozíciót bátyjának és másodsor
Kossuth Ferenc halála után, de ő ezáltal is
visszautasította a meghívást és Olaszországban
maradt. Temperamentumos, kitérő szónok volt
és szónoki modora sokban emlékeztetett halha-
talan atyjára. Az olaszok a világháború kitöré-
se után is megkülönböztetett tisztelettel bántak
vele, de az olasz háboru kitörése nagyon meg-
törtte Kossuth Lajos Tivadart. Azóta gyereken
hallgatott hírt magáról, míg most halálának híre
kelt ő-zinte gyászt és mély részvétet az egész
országban. Kossuth Lajos Tivadart agglégány
volt és vele most teljesen kihalt Kossuth Lajos
családja.

— Kossuthmegváltás. Sugar József, az At-
lantica tengorhajózási r. t. főtisztviselője, sógor-
nőjének Roheim Margitnak albunyt alkalmá-

ből koszorúmegváltás fejében 100 koronát küldött be A Tengerpart szerkesztőségéhez, még pedig 50 koronát az Ingyeny-Intézmény és 50 koronát az Ingyeny-Egyesület javára. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

Susákon rekvirálják a tűzifakészleteket. A báni kormány rendeletére tegnap Susákon egy vegyes bizottság végigjárta az összes fatelepeket és a báni kormány nevében rekvirálta az összes tűzifakészleteket. Ezzel egyidejűleg Horvátország egész területén megállapították a tűzifa maximális árát, amely elsőrendű tűzifánál 2000 korona, másodrendűnél 1800 korona és harmadrendűnél 1500 korona vaggonkiint. Ezen az áron fogják a rekvirált famennyiségeket is átvenni a kereskedőktől, amire nézve azonban még nem történt intézkedés. Fiume városa, miután a város idejekorán gondoskodott megfelelő tűzifakészletekről, még jó időre el van látva tűzifával. Mihelyt azonban ezek a készletek elfogynak, — és erre még a tél folyamán okvetlenül rákerül a sor, — a tűzifa ára lényegesen emelkedni fog, csaknem a kétszeresére a detállárnak.

Háborús hirdetményeket kér Genf város. A belügyminiszter leiratot intézett a polgármesterhez, melyben tudatja, hogy Genf város tanácsa elhatározta, hogy az ottani nyilvános egyetemi könyvtár mellett levéltárt állít fel s ott azokat a hivatalos és félhivatalos hirdetményeket, melyek a háborúval vannak kapcsolatban, összegyűjti. Minthogy ez a törekvés a történeti kutatás szempontjából támogatást érdemel, a belügyminiszter kéri a polgármestert, hogy a háborúra vonatkozó, eddig kiadott hivatalos nyomtatványok egy-egy példányát a rendeltetési megjelölése mellett küldje fel a miniszterelnökhöz terjessék fel. A jövőben kiadandó rendeleteket szintén fel kell terjeszteni. — Ha Genf városa a világon megjelent összes háborús rendeleteket össze akarja gyűjteni akkor nem egy épületet, hanem egész épületsort kell e célra bérelnie.

A fehérneműek rekvirálása. A hadügyminiszter rendelet-tervezetet dolgozott ki a kórházakban kórházakban, vendéglőkben és fehérnemű-kölesüző intézetekben található házi fehérneműek rekvirálása tárgyában, azonban egyelőre elállott ettől a rekvirálástól, mellyel először nyultak volna bele a fogyasztók készleteibe. Minthogy azonban a kórházak felszerelése hálszűzhatatlan felújításra várnak, a Lenipar Bizottság 150.000 m. fehér anyagot liberált kizárólag a kórházak részére. Ezenkívül bizonyos kórházi célokra színes papírszövetek is jönnek forgalomba.

Hadikölesönjegyzések a postán. Jóllehet a hetedik magyar hadikölesön hivatalos jegyzési határideje már lejárt, a helybeli postahivatal tovább is elfogad hadikölesönjegyzéseket. Jegyezni lehet a főpostaépület első emeletén levő főnöki irodában a hivatalos órák alatt.

Munkaadók figyelmébe. A kormány rendeletére a kerületi munkásbiztosító pénztárak országsszerte most foganatosítják a munkások biztosítását. A munkásbiztosító pénztár erre vonatkozó hirdetményét, melyet mai számunk Nyit-tér-rovatában közlünk, ajánljuk erkélt olvasóink figyelmébe. Itt említjük meg, hogy a városi ipari negyedében most foganatosítja várossszerte az ipari és kereskedelmi tanoncok összeírását.

Baleset egy hajón. Ferlan Antal 17 éves tengerész, aki a Kolozsvár gőzösen van behajózva, ma délelőtt munkaközben a hajófenékebe zuhant és súlyos sérüléseket szenvedett. A mentők beszállították a kórházba, ahol az orvosi vizsgálat megállapította, hogy több hónapig el fog tartani, amíg lázheverni a baját.

Rablótámadás a voloszkai uton. Cuparich Péter kereskedő tegnap este 9 óra táján a Fiuméből Voloszka felé vezető uton haladt, amikor egy ismeretlen ember hozzálépett és tüzet kért tőle. Mialatt az illető cigarettájára rágyújtott, egy másik ember, kezében egy nagy doronggal, nekiesett Cuparichnak és tülleghú kezdte. Azután mindketten megragadták és elrabolták 200 korona értékű aranyláncát és ezüst óráját és 160 koronát tartalmazó pénztárcáját. Azután mindketten futásnak eredtek és a megátalozott

és kifosztott kereskedő nem tehetett egyebet, mint hogy feljelentette ismeretlen támadóit a voloszkai csendőrségen.

A tengerbe esett. Steinberger Lajos 14 éves susáki fiu a Baross-rakparton járkálva, egy nagy darab fát akart kiemelni a tengerből. Miközben a súlyos fadarab elmozdításával bajlódott, elvesztette egyensúlyát és a tengerbe esett. Egy arra haladó orosz fogoly sietett segítségére és kihuzta a kétségbeesetten kiabáló fiut a tengerből.

Engedély nélkül visszajött Fiuméba. Catarina Ifka Fiuméből kitiltott nő engedély nélkül visszatért a városba. A rendőrség azonban rájött a dologra és 15 napi elzárásra ítélte. Büntetésének kitöltése után el fogják toloncolni illetőségi helyére.

Apollo Mulató (Via Al. Volta 6.) Esténként pont 8 órától előadás, utána kabaré.

LEGUJABB.

A budapest—fiumei táviróvonalon beállott üzemenzavar következtében csak az éjjel beérkezett táviratokat közölhetjük.

Nyit-tér.

VILLAMOS VASUTI MEGÁLLÓHELYEK MEGSZÜNTETÉSE.

Tudatjuk a t. közönséggel, hogy célszerűségi okokból a kapucinusok temploma és a Deák-szállóda előtti villamos vasuti megállóhelyek egy megállóvá egyesítettnek oly módon, hogy az osztrák határ felé haladó kocsik a vasuti sorompó előtt, míg az osztrák határ felől a város felé haladó kocsik a Deák-szálló előtt fognak ezután megállni. Megszűnnek a mindkét irányba való forgalomban a Whitehead-munkásházak (gázgyár), és a torpedógyár előtti megállók, valamint a Danubius-gyár mögötti feltételes megálló, míg ellenben a város felé haladó kocsik ezentúl a Vegyi termékek gyára előtt is meg fognak állni.

Fiume város közművei.

Fiumei Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

2/1918. sz.

FELHÍVÁS

az összes munkaadókhöz alkalmazottaknak a 4790/1917. sz. min. rendelet értelmében újra való összeírása céljából.

A m. kir. ministerium 1917. december 14-én kelt 4790/1917. M. E. sz. rendeletével, melyet a háború eseteire szülő kivételes intézkedésekről alkotott 1917. VII. t. c. 2. §-a alapján bocsátott ki, az ipari és kereskedelmi alkalmazottak betegségi és baleset eseteire való biztosítását szabályozó 1907. XIX. t. c. rendelkezéseit kiegészíti és módosítja.

A fentidézett rendelet 1. §-a értelmében az ipari és kereskedelmi tisztviselőkre, a műveztőkre és általában a havi vagy évi fizetéssel alkalmazottakra a betegségi biztosítás kötelezettsége nem terjed ki, mint eddig, csak akkor, ha munkabéruk évenként 2400.—, illetőleg naponként 8.— koronát meg nem halad, hanem a munkabérbátár évi 4800.—, illetve napi 16.— koronára emelődik; az összes ipari és kereskedelmi munkások, segédok, tanoncok, szolgálók és cselédek pedig munkakeresményük összegére való tekintet nélkül betegségi biztosításra kötelezettek.

A fenti rendelet 2. és 3. §-a értelmében s az ugyanott megállapított feltételek fennforgása esetében önként biztosíthatók mindazok, kiknek munkabére évenként 6000.—, illetőleg naponként 20.— K.-t meg nem halad; továbbá orvosi vizsgálat nélkül és tekintet nélkül életkorukra önkéntes továbbfizetéssel megtarthatják tagságukat mindazok a biztosításra kötelezettek, kiknek a kötelezettsége a bérbátár meghaladása következtében szűnt meg, ugyancsak azok, akik foglalkozás nélkül maradnak.

A munkások, tanoncok és a szolgáltatásnyezet napibérosztályának és átlagos napibérosztályának pontos megállapítása végett a munkaadók tartoznak — a törvényszerű büntetések különbeni alkalmazása mellett — fizetésen vagy munkabéren kívül egyes alkalmazottaik összes mellékjavadalmazásait is (természetbeni ellátást és lakást, pótlékokat, jutalomdíjakat, ruházatot) a pénztárnál bejelenteni.

A tisztviselők, művezetők s általában a havi vagy évi fizetéssel alkalmazottak munkabérosztályának megállapításánál pedig mellékjavadalmazás (lakbér, pótlékok, jutalomdíjak stb.) címén számításba nem vétetik az egyes alkalmazottak összjárandóságainak legfeljebb egyharmadrésze.

A betegségi biztosítási járulékok kulcsa az idézett min. rendelet 9. §-a értelmében 1918. január 1-től kezdődőleg az átlagos napibérosztály már nem 3, hanem 4%-ában állapítandó meg s így a hetenkint kirótt betegségi járulékok olyképpen osztandó fel, hogy fele a biztosítottat és fele a munkaadót terheli.

Az idézett ministeri rendeletben foglalt rendelkezéseknek megfelelően a kerületi pénztár az összes biztosításra kötelezettek általános összeírása iránt intézkedett, miért is felhívjuk a Fiume városában és területén biztosításra kötelezettek alkalmazottakat foglalkoztató munkaadó urakat, hogy törvényszerű kötelezettségüknek megfelelően, mindazon alkalmazottaikat a pénztárnál újból jelentsek be, akik ipari v. kereskedelmi üzemükben, üzletükben, vendéglőjükben stb. 1918. január 1-én voltak alkalmazva, valamint azokat, akiket a 4790/1917. sz. ministeri rendelet életbeléptetése után alkalmaztak.

Szöveg folytatása a 4-ik oldalon.

Apróhirdetések.

E rovatban minden szó 10 fillér; vastagbbsan szedett szó 20 fillér; legkisebb apróhirdetés tíz szó. A kiadóhivatal fentartja magának a jogot, hogy neki nem megfelelő tartalmu apróhirdetéseket közlését megtagadja és az esetleg már lefizetett hirdetési díjat visszaadja.

ARC-ÉS KEZAPOLÁS, hajmosás:
SCHÖN Via Carducci 12 II. emelet.

KERESTETIK lehetőleg azonnali belépésre 2 személyhez egy ügyes mindenes leány, ki polgáriasan jól tud főzni. Havi fizetés 60 kor. és teljes ellátás. Ajánlatokat csak jó bizonyítványokkal bíró, horvátul és németül beszélő nőktől kérek „Nagyon tisztán” jelige alatt a Globus hírlapiroda címére.

Fratelli Tomadin és Heil
CIMFESTŐ MŰTEREM

ajánlja magát mindennemű cimfestő munkákra. Via Clotilde.

IRODISTANÓ

német, olasz és lehetőleg magyar nyelvismerettel felvétetik: Moskowitz P. Via Negozianti 2. sz.

Fekete és kék, valamint mindennemű más
FESTÉKET AJÁNL MARDEGANI
Giulio drogista Via Deák 16.

Eladó szép fekvésű telek Susák-Pecsinén.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

MEGVETEELRE KERESTETNEK:

Zongorák, pianók, hegedők, egyéb hangszerek, beszélőgépek, lemezek, író-és svarrógepek, butorok, szőnyegek, képek, vázák, régiségek, órák, lámpák, fotokészülékek, távcsövek, stb. „Occasioni” Commercio tér 6.

MAGYAR KÖNYVEK

a legnagyobb választékban kaphatók a Globus hírlapirodában.

MONATH ELLA zongoratanítónő
beckéket ad. Via Caserma 4. III.

Apróhirdetéseket felvesz A TENGERPART kiadóhivatala (Via Clotilde 4. I. em.) és a GLOBUS HÍRLAPIRODA (Via Vinc. de Dominis).

Eguttal felhívjuk a munkaadó urakat hogy a helybeli kerület munkásbiztosító pénztáránál (Via Edmondo De Amicis No. 9) a hivatalos órák alatt vegyék át, ahol a szükséges felvilágosításokat is nyerhetik.

Fiume, 1918. január 8-án.

Klein D. A. s. k.
elnök.

Stupicich P. s. k.
igazgató.

HIRDETMÉNY.

A vízfogasztás az utóbbi időben olyan arányokat öltött, amely elkerülhetetlenné teszi a sürgős intézkedést, ha el akarjuk kerülni — a községihiány következtében — a vízszolgáltatás részleges felfüggesztését.

Mint hogy az őrési fogasztásnak legfőbb oka a vízcsapok rosszkarban tartásában rejlik, alulírottak felhívják a háztulajdonosokat és lakókat, hogy minél előbb gondoskodjanak a vízvezeték, csövek és általában valamennyi vízcsap szükséges kijavításáról. Abból a célból, hogy ezt a munkát megkönnyítsük, az alulírottak a nagy anyag és munkáskészletre való tekintettel közlik, hogy a Közművek, melyeket a helyi katonai hatóságok előzékenyen támogatnak, elvégzik a megfelelő költség megtérítése ellenében azokat a javításokat, melyeket a magánszerelő teljesíteni nem tudnak.

Ennek a hirdetésnek keltétől számított egy hónap múlva az alulírottak saját közgei útján valamennyi ház belső vezetékét ellenőriztetik és ahol olyan vízcsapokat és csöveket találnak, melyek rosszul működnek, minden további figyelmeztetés nélkül feljelentik a tulajdonost és a lakókat, a kik elmulasztották, hogy ennek a felhívásnak időjében eleget tegyenek.

Végül közhírré tesszük, hogy a jelen hirdetésben foglalt intézkedéseknek mellőzését szigorúan büntetik és a vízszolgáltatásról szóló általános szabályrendelet 42-ik §-a alapján 100 koronáig terjedő pénzbüntetéssel sújtják.

Fiume, 1918. január 8.

FIUME VÁROS KÖZMŰVEL.

Giordano József s. k.
igazgató.

Dalmartello I. s. k.
titkár.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó vállalat (Mural Jenő).

Nyomatott a „Lloyd” Nyomda R. T. nyomdájában.

Pezsgődugókat

használt nem műparafából, sem törött, veszek bármely mennyiségben előzetes érdeklődés nélkül, utánvételt 150 K. darabonként, használt pálcadugót száraz és nem törött 25 K. kg-ként. Új dugók csak minta ellenében teszek legmagasabb ajánlatot — Robiesek Adolf Budapest Nefelejts-utca 15.

IMPERIAL
szálló és kávéház, Viale Deák.

Fényes berendezésű új kávéház. Teljesen újonnan butorozott és átalakított szálló 40 elegáns szobával. Lift, villany, fürdők.

Szives pártfogást kér

Panny Ferencz
tulajdonos.

Szalámit és kolbászt

GARANTALT TISZTA MARHAHUSBÓL, LEGOLCSÓBBAN AJÁNL

katonaság és tömegélelmezők
RESZERE

Magyar Élelmiszer-kiviteli vállalat
BUDAPEST, VI. GRÓF ZICHY JENŐ U. 30.

A világitási rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

TUNGSRAM

félwattos lámpákkal

lehet betartani.

Használjon 25, 40, 60 watt fogyasztású
Tungsrاملámpákat

Veszek és eladok,

mindennemű házi és üzleti BUTORT és berendezést, jobb férfi és női RUHAKAT, fehéreműt, régiségeket, ponyvákat, zsákokat, hordókat, bőröndöket stb. Levelezőlap hívásra hához jövök.

DRÓTH ADOLF

via Aless. Volta 17. (a Secessio kávéházzal szemben).

BUDAI

szálló és kávéház. Fiume, Deák-Korzó. Mindennap d. n. 5.-7.-ig este 8.-tól 11.-ig CZUTOR MIKLOS hegedűművész elsőrangú szalonzenekarával hangversenyez.

Kitűnő kávéházi italok Pontos kiszolgálás. Szállodai szoba.

Tulajdonos **BUDAI KAROLY**

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerpanok, az összes ásványvizek, toalettcikkék, szépségesszerek stb. stb.

RUHAFESTÉK

100 csomag 50 korona.

1000 csomag megrendelésnél 20 K. engedmény.

SCHWARCZ ARANKA
BUDAPEST, VI. Bulyovkzky-utca 37.

Horvát Agrár Bank

fiumei fiókja, Via della Torre és Via del Porto sarkán.

Alaptőke: 3.000.000, Tartalék: 1.017.000
Központ: Zagreb. Fiókja Sarajevo. Kirendeltségek: Bribir, Cabar és Hreljin.

A 350 mezőgazdasági szövetkezetből álló Matica 120 millió kor.-ig szavatol a Horvát Agrár Bankért.

Elfogad takarékk- és folyószámla-betéteket. A legkisebb betét egy korona. Foglalkozik bármennyű bank és váltótulizzlettel.

Az áruosztály elad mindennemű gabonaműt és gyarmatárut.

ELSŐ

HORVÁT TAKARÉKPÉNZTÁR

Alaptőke 8 millió. Tartalékok 10 millió kor.

FIUMEI FIÓK, Corso 28

Üzletágak: Betétek takarékkönyvecskékre, folyó- és csekk-számlára. Váltak leszámítólása. Értékpapírok bizományi vétel és eladása. Váltak és szelvények beszedése. Jelzálogkövetőnek értékpapírokra és ingatlanokra. 4 1/2% adómentes záloglevelek kiadása, melyek mindennemű tőke, többek között árvapénzek és katonai óvadékok, elhelyezésére alkalmasak.

Megérkeztek az őszi és téli ujdonságok.

Legujabb szabású blousok, minden minőségben és szírnben, kész selyem ruhák, ponyvák, juponok, különféle állású gallérok és nyakdíszek a legujabb formában, nagy választék ruha selymekből, bársonyból, gabardin, taffet, ramur, japon, egyáltalán Crépe de Chine, Mousselinban, könnyű fűzővédőkben, harisnyákban, kesztyűkben, divatgombokban, szallag, csipke mindennemű szabókellékek, gummi szallag motorkészletek. — Szives látogatást kér

SCHÖNBERGER K.
Fiume, Corso 24.

„BRISTOL” kávéház

Viale Francesco Deák.

Elegáns és előkelő kávéház, jól fűtve. — Kitűnő italok. — Figyelmes kiszolgálás. — 5 óra tea.

Tisztelettel.

Blascovich József
kávés.